

2001

Spravodajca

JUL
AUGUST
SEPTEMBER

OBCE RADOĽA

Vážení spoluobčania!

V živote človeka prídu chvíle, keď začne uvažovať o svojom živote a hodnotiť svoju životnú cestu.

Dovoľte mi, vážení spoluobčania, aby som Vás pozdravila pri príležitosti mesiaca úcty k starším. Skláňame sa v úcte pred rokmi, ktoré sa naplnili pre blaho našej obce.

Jar, leto, jeseň i zima veľakrát pominú. Za tento čas sa v človeku starosti a zápasu zahalia do jedinej vety, do niekoľkých slov: „Veru, ťažký je život a človek sa musí poriadne obracať, aby sa mu nedal!“

Ľudský život predstavuje veľkú knihu, zložitý jedinečný román. Bezstarostné detstvo, aj keď nemuselo byť bohaté a žičlivé, predsa len bolo krásne. A potom detstvo detí. Úzkosti a trápenia z detskej slzičky a v srdci ešte dodnes teplo a odovzdanosť detskej dlane, v očiach úsmev detských pier. V mysli sa roja spomienky - na všetko.

Minú sa roky. Uprostred starostí i radostí. V životnej aktivite človeka. Až jedného dňa je tu - staroba. Ani sa nenazdáme ako, jednoducho je tu. Vo svojom živote ste prežili rozličné chvíle. Cez omrvinku ste spoznávali vôňu chleba, cez skromnosť ste vo svojich deťoch šľachtili vzťah k práci a k iným hodnotám.

Návraty do rodičovského domu v dospelosti nám dávajú silu zachovať si vnútornú vyrovnanosť. Často rozmýšľame, odkiaľ vzali naši starí rodičia i rodičia múdrost, keď vedia vždy pochopiť a poradiť. Staroba je múdrost, lebo je bohatá na skúsenosti.

Staroba však neraz znamená aj samotu, opustenosť a nezáujem okolia. Mali by sme si uvedomiť, čím sú pre nás všetkých ľudia, ktorých tváre sú zbrázdené vráskami a vlasy pokryté striebrom plynúceho času. Kedysi mali ľudia svojich starších vo veľkej úcte a radili sa s nimi pri každom závažnejšom rozhodnutí.

Človek, ktorý svoj život prežíval a prežíva obklopený láskou svojich najbližších, v priateľských vzťahoch s inými ľuďmi, vždy ochotný lásku a priateľstvo opäťovať a nezištnie poskytovať - starne oveľa pomalšie.

Vážení občania.

Úprimne Vám ďakujem za Vaše celoživotné dielo. Budte ešte dlhé roky medzi nami šťastní. V pokoji užívajte život v kruhu svojich najbližších. Nech sú dni vášho zrelého veku preteplené vďačnosťou nás všetkých. Nech je vaša jeseň plná plodov, krásna, pokojná a slnečná.

S pozdravom

Božena Peťková
starostka obce

Aktuálne informácie zo života v obci

Obecné zastupiteľstvo na svojom zasadnutí 14.9.2001 prerokovalo a schválilo:

- informáciu o výstavbe 3. etapy kanalizácie
- informáciu o vybudovaní odľahčovacieho kanála na Kysuckej ceste dodávateľom stavby prečerpávacej stanice
- vyhodnotenie rozpočtu za I. polrok 2001.

xxx

Dňa 21. 7. 2001 sa uskutočnil VII. ročník futbalového turnaja „O putovný pohár starostky obce. Pri tejto príležitosti sa konal i V.ročník Radoľského jarmoku. Touto cestou dăkujem sponzorom, ktorí finančne prispeli na túto akciu.

Mrňák Jiří - Kysucké Nové Mesto
Slovpol-exim Radoľa
LOMETKA, v.o.s.
Kamenár - p. Dušan Mikoláš
Rekreačné zariadenie KOVO Ostré
Firma Sidor - p. František Sidor
Mäso - údeniny - p. Miloš Kubala
Poľnoobchod - Ing. Michal Čelko
Piváreň u Kultana - Ing. Viliam Kočvara
Autobusová doprava -p. Juraj Svrček

Stavbyt - p. Vladislav Dubeň
KOVO-REMA - p. Rudolf Macúš
Pohostinstvo - p. Dušan Mičian
Tinex - p. Marián Svrček
Snooker Club - p. Štefánia Svrčková
Rozličný tovar - p. Jozef Holtan
Večierka - p. Janka Patriková
Lyžiarsky oddiel Kysucké Nové Mesto
Autodoprava - p. Jozef Ševčík
B+B spol. s r.o. Korňa

xxx

Starostka obce dăkuje žiakom 5.B., 6.A., 7.A., 7.B. a p. učiteľkám PaedDr. Gažovej, p.Hlatkej, Mgr. Zipserovej, Mgr. Ščambovej, p.Škultétyovej, Ing. Obernauerovej za aktívnu pomoc pri čistení miestnej komunikácie pred živičnou úpravou.

xxx

Starostka obce dăkuje p. Rudolfovi Macúšovi, p.Adamovi Sládkovi, p. Milanovi Šplhákovovi, p. Štefanovi Hudecovi a Ing. Mariánovi Slávikovi za opravu kríza na Vretni.

xxx

Predsedca NR SR rozhodnutím zo dňa 17.8.2001 vyhlásil voľby do orgánov samosprávnych krajov, ktoré sa uskutočnia 1.12.2001 (sobota). Starostka obce Radoľa v súlade s § 7 zákona NR SR č. 564/1992 Zb. oznamuje, že okrsok č. 1 na konanie volieb do samosprávnych krajov bude v sále Obecného úradu v Radoli.

xxx

V týchto dňoch sa zrekonštruovala miestna komunikácia na uliciach Lány I. a Lány II. Na úseku krajnice, ktorá nie je doasfaltovaná sa plánuje v budúcom roku vybudovať odvodňovací rigol.

xxx

Upozorňujeme občanov, ktorí majú hrobové miesto svojich zosnulých príbuzných viac ako 10 rokov, aby do pokladne obecného úradu uhradili finančnú čiastku 200,- Sk na obnovu užívacieho práva hrobového miesta na dobu ďalších 10 rokov.

xxx

Obec Radoľa pripravuje rozšírenie cintorína. Miesto pre existujúci cintorín na Koscelisku bolo vybrané pred cca 30-timi rokmi. Okrem toho, že je to miesto, ktoré má svoju história, je to zároveň časť našej obce. Príľahlé pozemky k cintorínu tvoria poľnohospodárske plochy, ktoré sú v súčasnosti obrábané súkromnými osobami.

Kapacita cintorína už v súčasnosti, ale hlavne v blízkej budúcnosti nebude postačovať pokryť potreby obce. Nakoľko budovanie nového cintorína v inej lokalite by si vyžiadalo neprimerané finančné nároky, rozhodlo sa obecné zastupiteľstvo pre rozšírenie cintorína v nevyhnutnom rozsahu perspektívne na dobu 30 rokov. Tento počin korešponduje aj s urbanistickým riešením obce. V minulosti a súčasnosti obec investovala do opravy a údržby miestnej komunikácie sprístupňujúcej cintorín a Domu smútku nemalé finančné prostriedky.

Z hľadiska urbanistického riešenia by sa v rámci rozšírenia cintorína umožnilo dobudovať odpadové hospodárstvo, parkovanie pred cintorínom, skultúrnenie spevnených plôch a chodníkov, rozmiestnenie lavičiek, doriešenie verejného osvetlenia, prípadne ozvučenia. Okrem urbanistických a estetických zmien bude uvažované aj zo zmenami v organizácii pochovávania. Občania budú mať možnosť pochovávania v dvoch úrovniach, čo pomôže k šetreniu zaberaných plôch a finančných prostriedkov. O ďalšom postupe budú občania informovaní.

Nový zákon o odpadoch

Od 1. júla 2001 v Slovenskej republike platí nový zákon č. 223/2001 o odpadoch. Priniesol do života niektoré nové práva aj povinnosti.

Najvýznamnejšia zmena nastala v tom, že pôvodcom komunálneho odpadu sa stáva občan a nie ako doteraz obec. Obci však zostáva povinnosť organizovať odpadové hospodárstvo. Každý občan tak má povinnosť zabezpečiť zneškodnenie odpadu, ktorý vytvára podľa tohto zákona.

Podľa zákona č. 223/2001 o odpadoch je každý občan povinný:

- zapojiť sa do systému zberu komunálneho odpadu v obci
- používať zberné nádoby zodpovedajúce systému zberu komunálnych odpadov v obci
- platiť poplatok za zber a zneškodňovanie komunálnych odpadov.

Obec je povinná stanoviť a vyberať miestny poplatok za zber, prepravu a zneškodňovanie komunálnych odpadov, ktoré vznikli na území obce.

Sadzba tohto poplatku je najmenej 80,- Sk a najviac 1 200,- Sk za osobu a za kalendárny rok. Platiteľom je vlastník, správca alebo nájomca nehnuteľnosti. Novinkou je aj to, že povinnosť platiť poplatok za zber, prepravu a zneškodňovanie komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov sa týka nielen občanov, čo majú trvalý pobyt, ale vzťahuje sa aj na:

- všetkých občanov, ktorí majú v obci prechodný pobyt
- podnikateľov, pri ktorých činnosti vzniká komunálny odpad a vlastnia alebo majú v prenájme nehnuteľnosť na území obce slúžiacu na podnikanie
- vlastníkov alebo užívateľov nehnuteľnosti nachádzajúcich sa na území obce (záhrada, garáž, byt, chata, bytový alebo nebytový priestor).

Finančné prostriedky, ktoré obec získa výberom miestneho poplatku za zber odpadov, môže obec použiť iba na odpadové hospodárstvo v obci. Obec je povinná stanoviť výšku tohto poplatku najneskôr do 1. januára 2002.

Spracoval: Ing. Anton Tkáčik, Krajský úrad, OŽP, Žilina

Z HISTÓRIE ŠKOLY V OBCI RADOĽA

III. História školy do II. svetovej vojny

Aj v školskom roku 1927/1928 bola naša škola jednotriedna s počtom žiakov 68. Dôležité je upozorniť na riadny zápis do školy, ktorý sa vtedy konal 30. júna a 1. júla 1927. 15. júna 1928 zahrali žiaci divadelnú hru „Tajomstvo sv. omše“. S potešením konštatujem, že školská knižnica už mala 40 zväzkov. (Nárast o 10 knižných jednotiek nie je vôbec malý, veď v poslednom 10 ročnom období nie je ani taký). Dôležité však bolo, že žiaci usilovne čítali a knihy si naďalej vypožičiavali v sobotu. Z hľadiska rozumovej výchovy kronikár smutne konštatuje, že „nespôsobilých žiakov bolo 18“. Ja dodávam, že toto percento je naozaj vysoké, veď činí 26,47%. Nedá mi necitovať: „Školská dochádzka cez zimné mesiace bola vzorná, ale v letných mesiacoch ochabla. Zvlášť žiaci vyšších ročníkov vymeškávajú.“

Z pravidelných slávností treba pripomenúť Pamiatku národného oslobodenia – 28. október, ako aj výročia narodenia p. prezidenta dr. T.G. Masaryka. Pre lepšie pochopenie uvediem program osláv k 80. narodeninám p. prezidenta v roku 1930:

- 6. marca o 12 hod. vztýčenie praporu
- 7. marca o 8. hod. pochod praporový do kostola, o 10 hod. školská slávnosť:
 1. Zaspievanie hymny: „Hej Slováci“
 2. Prednáška: Mysaryk a jeho životopis (p. uč. V. Králiková)
 3. Recitácia básničiek
 4. Prednáška: Masaryk a jeho dielo (p. uč. V. Králiková)
 5. Recitácia básničiek
 6. Hymny „Nad Tatrou sa blýska“ a „Kde domov muj“

Škola žila aj za biednych pomerov. Dnes sa nám zdá smiešne, že v šk. r. 1929/1930 dňa 11. septembra bol usporiadaný výlet do Kysuckého Nového Mesta so všetkými žiakmi. Je chvályhodné, že 21. októbra sa uskutočnila spomienka na 50 ročné jubileum vynálezcu žiarovky T.A. Edisona. Škola vzdelávala aj rodičov. Dňa 30. novembra rodičovská porada, prednáška „O včelárstve“. Zaujímavosťou je, že naši dedkovia a babičky 27. septembra 1929 oslavili milénium smrti sv. Václava. Činnosť školy bola v tomto šk. roku obohatená 21. mája divadelnou hrou Pravda víťazí, ktorú usporiadala radoľská školská mládež. Aj v šk. roku 1930/1931 mi história školy dovoľuje predstaviť novú panu učiteľku do novozriadenej II. dočasnej triedy: "Skolská stolica na svojej mimoriadnej schôdzi dňa 15. júla 1930 ochotne odhlasovala zriadenie druhého dočasného učiteľského miesta a jednohlasne odhlasovala Kčs 1 200 k základnému platu, 360 Kčs na byt a Kčs 20 zahradné druhému učiteľovi alebo učiteľke".

Dňa 30. okt. 1930 bola zvolená za dočasnú učiteľku Mária Králiková, abiturientka učiteľského ústavu v Levoči. Menovaná učiteľka narodená v r. 1911 v Radoli, národnosti slovenskej, slobodná. Vyučovala I. triedu 1.-2.-3. šk. ročníky počtom 61 žiakov. II. triedu s 4.-5.-6.-7.-8. ročníkmi vyučovala Vilma Králiková, správkyňa školy.

V nasledujúcim školskom roku 1931/1932 bol za výpomocného učiteľa jednohlasne zvolený Ludevit Ďurana, abiturient reálky. Menovaný učiteľ sa narodil v Kysuckom Novom Meste dňa 6. februára 1911, národnosti slovenskej, náboženstva rímsko-katolíckeho, slobodný.

Všimnime si, vážení občania, vzácneho daru:

„25. decembra bola stromčeková slávnosť spojená s vianočnou nádielkou. K uskutočneniu tejto slávnosti prispel obnosom Kčs 300,- Jeho Excelencia Dr. Karol Kmetko, biskup nitriansky. Slávnosť započala pápežskou hymnou. Nasledovali potom recitácie vianočných básní a spevy vianočných piesní. Žiakmi potom bola prednesená dramatická báseň od Ferka Urbánka „Vianoce“. Slávnosť končila nádielkou. Chudobní žiaci obdržali najnutnejšie školské potreby. „Pán učiteľ Ďurana bol v našej obci činný a obetavý. 1. januára 1933 nacvičil a režíroval vianočnú hru v 3 dejstvách od Ferka Urbánka pod názvom Vianočný sen.“

A prichádza šk. rok 1935/36, kedy 1. októbra 1935 Ľudovít Ďurana ide konať prezenčnú vojenskú službu a na túto dobu je zvolený ako náhradný Štefan Kultán – osobnosť s ktorou mali česť pracovať viacerí učitelia z našej obce či dolných Kysúc. Tišický žiakov si na neho spomínajú s uznaním a láskou. Veľa občanov nevie, že na podnet p. Rudolfa Macúša, kronikár obce vypracoval návrh na morálne ocenenie p. učiteľa Štefana Kultána – In memoriam. Preto ho v plnom znení uverejňujem v Spravodajcovi obce Radoľa.

„Pán Štefan Kultán, učiteľ, patril medzi najvýznamnejšie osobnosti v obci Radoľa a v regióne dolných Kysúc.

Narodil sa 16. januára 1912 v obci Povina. Základné vzdelanie získal na Ľudovej škole v rodnej obci, pokračoval na Meštianskej škole a strednej škole v Kysuckom Novom Meste a v Žiline.

Vyvolil si povolanie učiteľa, na ktoré sa pripravoval štúdiom na Učiteľskom ústave v Spišskej Kapitule v r. 1931-1935, kde štúdium úspešne ukončil.

Bol pridelený vyučovať na rodné Kysuce. Jeho prvým pôsobiskom od 1. septembra 1935 napráve bola rímsko-katolícka Ľudová škola Lopušné Pažite. Po uprásdení miesta na rímsko-katolíckej Ľudovej škole od 1. októbra je zvolený za učiteľa v našej obci Radoľa, kde prežil svoj plodný učiteľský život. Jeho práca nebola ľahká, lebo mu bol pridelený 3. ročník (5.-6.-7.-8.tr.). Istý čas bol správcom školy v susednej Budatínskej Lehote. Potom, po osloboodení a až do dôchodku v r. 1972 pracoval na OSŠ, neskôr ZDŠ v Radoli, kde si postavil rodinný dom a vychoval úspešne svoje deti.

Na Osemročnej strednej škole, neskôr Základnej deväťročnej škole v Radoli dosahoval v práci s deťmi a viac školských rokov ako zástupca riaditeľa a riaditeľ aj s učiteľmi vynikajúcich výsledkov. Vyučoval matematiku, vynikal vo vyučovaní prírodopisu a práce na pozemku. Bol režisérom divadelných predstavení, v obci Radoľa sa zapájal do kultúrnej činnosti.

Po dostavbe novej školskej budovy obetavo riadil prácu pri úprave okolia školy a celého školského areálu. Ešte rastú a kvitnú okrasné, ale aj ním zaočkované ovocné stromy. Očkoval z planých jabloní, sliviek, či hrušiek, učil desaťročia radoľskú mládež i spoluobčanov. Na mieste starého cintorína vysadil park, čím dal dôstojný rámec kaplnke sv. Anny v lokalite Stará cesta.

Na škole viedol chovateľský krúžok (zajace, bažanty) a najmä včelársky krúžok Učitelia a žiaci pod jeho vedením vybudovali skleník a zavlažovacie zariadenie školského pozemku.

Bol učiteľ telom a dušou, mal rád žiakov, bol k nim náročný. Bol starším priateľom, radcom mladých začínajúcich učiteľov. Oplýval dobrotom srdca, nikomu neodmietol pomoc. Keď si mal v šk. roku 1966/67 voliť medzi okresným vyznamenaním a uznaním kvalifikácie v prírodopise a práce na pozemku, volil to druhé. Skromnosť a láska k ľuďom boli ďalšie jeho vynikajúce vlastnosti.

Na základe uvedeného hodnotenia prosíme Komisiu pre morálne oceňovanie pri Ministerstve školstva SR, aby nami navrhovaného p. učiteľa Štefana Kultána ocenila in memoriam ocenením prislúchajúcim jeho životu i práci.“

Stalo sa a manželka p. učiteľa O. Kultanová v marci z príležitosti Dňa učiteľov r. 2001 prevzala z rúk ministra školstva Milana Ftáčnika v Košiciach vyznamenanie p. uč. Štefana Kultána – In memoriam.

Mgr. Anton Ľudvik,
kronikár obce

Ako budú deti prázdninovať?

Prázdniny	Od	Vyučovanie začína
Jesenné	31. októbra 2001 (streda)	5. novembra 2001 (pondelok)
Vianočné	22. decembra 2001 (sobota)	7. januára 2002 (pondelok)
Polročné	1. februára 2002 (piatok)	4. februára 2002 (pondelok)
Jarné	18. februára 2002 (pondelok)	25. februára 2002 (pondelok)
Veľkonočné	28. marca 2002 (štvrtek)	3. apríla 2002 (streda)
Letné	1. júla 2002 (pondelok)	

Zápis detí do prvého ročníka: 6. – 7. februára 2002

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

Blahoželáme k jubileu

75 rokov	Kriváčková Margita Kocúr Justín
70 rokov	Macúšová Margita Školník Rudolf Kukučíková Štefánia Blahová Mária
65 rokov	Čelko Ignác Trnková Anna

***Srdečne Vám blahoželáme a prajeme Vám
pevné zdravie v kruhu rodiny!***

Manželstvo uzatvorili

Ladislav Mestický a Hana Klasová

***Na spoločnej ceste životom prajeme veľa
šťastia, lásky a porozumenia!***

Narodenie detí

Tomáš Kukučík – syn Vladimíra Kukučíka
a Martiny rod. Lokajovej

Patrik Sládek – syn Jozefa Sládka a Aleny rod.
Andelovej

Lucia a Alexandra – dcéry Vladislava Dubeňa
a Zuzany rod. Minarčinovej

***Najmenších spoluobčanov v našej obci
srdečne vítame, rodičom prajeme veľa
úspechov pri výchove!***

Navždy nás opustili

Mária Judáková (71 rokov)

Ervín Macúš (62 rokov)

Borák Štefan (83 rokov)

Antónia Mičianová (87 rokov)

Odpočívajte v pokoji!

Spravodaj vydáva: Obecný úrad Radoľa

Adresa: Obecný úrad
023 36 Radoľa
tel.: 421 32 33